

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Petry Kamínkové ve věci

žalobce: **KLADRUBSKÁ a.s.**, IČ 25215671
sídlem Vojenice 80, 338 08 Kladruby
zastoupený JUDr. Sylvií Sobolovou, Ph.D., advokátkou
sídlem Jungmannova 24, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Státní zemědělský intervenční fond**
sídlem Ve Smečkách 801/33, 110 00 Praha 1
zastoupený JUDr. Jaromírem Císařem, Ph. D., advokátem
sídlem Hvězdova 1716/2b, 140 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2023 č. j. SZIF /2023/0107622,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, jímž byla ukončena administrace jeho žádosti o dotaci podané v rámci Programu rozvoje venkova České republiky na období 2014–2020 (dále jen „PRV“ či též „Program“) ze dne 9. 7. 2021, na projekt nazvaný „Modernizace podniku Kladrubská a.s.“, a to na operaci 4.1.1 – Investice

(K.ř. č. 1 – rozsudek)

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

do zemědělských podniků, která byla registrována pod číslem 21/012/0411h/232/001052 (dále jen „Projekt“).

2. Důvodem ukončení administrace žádosti žalobce byl závěr žalovaného, že při poskytnutí dotace žalobci by došlo v důsledku existence střetu zájmů podle § 4c zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění do 31. 12. 2022 (dále jen „zákon o střetu zájmů“), k poskytnutí dotace v přímém rozporu s platnými a účinnými právními předpisy podle čl. 6 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (dále jen „nařízení 1303/2013“), a zároveň by tímto došlo k porušení kapitoly 4 písm. k) obecné části A Pravidel, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova na období 2014 – 2020 pro 12. kolo příjmu žádostí č. j. 11907/2021-MZE-14112 (dále jen „Pravidla“). V důsledku uvedeného by finanční prostředky poskytnuté žalobci na základě podané žádosti byly ze strany orgánů EU považovány za neoprávněné, protože by došlo k jejich vyloučení z financování v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (dále též „EZFRV“). Proti tomuto rozhodnutí brojí žalobce podanou žalobou.
3. V *prvním žalobním bodu* žalobce namítá absenci odůvodnění napadeného rozhodnutí, jelikož žalovaný v něm neuvedl žádné vlastní úvahy, pouze obsáhle citoval úvahy auditního orgánu. Napadené rozhodnutí podle žalobce proto nesplňuje jednu ze základních náležitostí správního rozhodnutí podle § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Nelze z něj seznat, jakým způsobem a zda vůbec žalovaný hodnotil důkazní prostředky, které jsou součástí správního spisu a jak vykládal právní předpisy, které na věc dopadají. Dále z napadeného rozhodnutí nelze seznat, v jakém rozsahu považuje žalovaný skutková zjištění učiněná v rámci auditu prováděného Evropskou komisí (dále též „Komise“) za prokázaná, jakým způsobem hodnotil žalovaný konkrétní důkazní prostředky, ze kterých auditní zjištění vychází a v jakém rozsahu se žalovaný ztotožňuje s právním posouzením věci učiněným v rámci auditu. Nadto v rozhodnutí absentuje, jak se žalovaný vypořádal s důkazními návrhy a námitkami žalobce, vznesenými až po vyhotovení auditních závěrů. Žalobce ani společnost Agrofert a. s. (dále též „Agrofert“) přitom nikdy nebyli účastníky auditního řízení a nebylo jim umožněno vykonávat jakákoli procesní práva.
4. Ve *druhém žalobním bodu* žalobce tvrdí, že se žalovaný zjevně neztotožňuje s úvahami auditního orgánu, což činí napadené rozhodnutí absolutně nepřezkoumatelné a vnitřně rozporné ve smyslu § 77 odst. 1 správního řádu. Žalobce odkázal na citaci závěrů auditu ze strany 2 napadeného rozhodnutí ohledně zapojení Ing. A. B. (dále též „Ing. B.“) do řízení skupiny Agrofert a současně na stanovisko žalovaného k dané problematice ze dne 12. 9. 2019, které je součástí správního spisu. Žalobce uvádí, že příslušná část napadeného rozhodnutí a stanovisko žalovaného ze dne 12. 9. 2019 jsou ve vzájemném rozporu. Dále poukázal na str. 3 napadeného rozhodnutí, kde žalovaný citoval závěry auditu, podle kterých Ing. B. prostřednictvím svěřenských fondů nepřímo ovládá mateřskou společnost skupiny Agrofert, tudíž se na Ing. B. vztahuje § 4c zákona o střetu zájmů, a proto dotace poskytnuté skupině Agrofert od 9. 2. 2017 nejsou v souladu se zákonem o střetu zájmů. Poté poukázal i na str. 6 napadeného rozhodnutí, kde citoval rovněž ze závěrů auditu, které se týkají rozhodujícího vlivu Ing. B. na rozhodnutí orgánů (Rada pro ESI fondy, Národní orgán pro

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

koordinaci, vláda ČR) či závěrů auditu ohledně osobního a/nebo hospodářského zájmu Ing. B. na rozhodnutí přijatých v souvislosti s finančními prostředky EU, z nichž měla skupina Agrofert přímo či nepřímo prospěch. Žalobce tvrdí, že žalovaný se postavil do absurdní procesní situace, neboť se sám s citovanými závěry neztotožňuje, přestože se jejich obsáhlou citací pokusil nahradit vlastní (neexistující) posouzení věci. Uvedené vede žalobce k úvaze o nicotnosti napadeného rozhodnutí. Pokud by taková absence odůvodnění nevyvolávala nicotnost, zakládá podle žalobce nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů či případně nesrozumitelnost a vnitřní rozpornost úvah. V rámci tohoto žalobního bodu žalobce rovněž poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2022 č. j. 14 A 224/2021-145, v němž soud dospěl k závěru, že nelze zamítnout žádost o dotaci podanou společností ze skupiny Agrofert, aniž by se žalovaný zabýval problematikou údajného střetu zájmů a vypořádal se v této souvislosti s argumentací dotčených společností, která existenci tohoto střetu zájmů rozporovala.

5. *Ve třetím žalobním bodu* namítá žalobce neúplnost správního spisu, neboť překopírované závěry auditu se opírají o podpůrné důkazní prostředky, které žalovaný nikdy nedoplnil do správního spisu, porušil tím zásadu spisového pořádku a znemožnil žalobci, aby se k těmto podkladům řádně vyjádřil. Závěry auditu nejsou procesně způsobilým důkazem, neboť představují toliko soubor skutkových zjištění, ke kterým auditoři dospěli na základě jiných důkazních prostředků, které ve spise založeny nejsou. Žalobce neměl možnost se s důkazními prostředky seznámit, neboť mu ze strany auditního orgánu nikdy nebylo umožněno vykonávat jakákoli procesní práva. Komise opakovaně odepřela žalobci i společnosti Agrofert právo nahlédnout do spisu, i možnost schůzky se zástupci Komise. Žalovaný si přitom podpůrné důkazní prostředky mohl snadno vyžádat. Závažnost této vady je umocněna tím, že se citací závěrů auditu žalovaný pokusil nahradit vlastní skutkové a právní posouzení věci. Do správního spisu nebyly nikdy založeny statuty svěřenských fondů, přitom bez jejich znalosti nelze na způsob jejich fungování vůbec usuzovat. Nelze ani ověřit, z jaké verze statutů svěřenských fondů Komise vycházela, jakým způsobem je získala a zda s nimi nebylo nějak manipulováno. Pokud žalovaný obsah správního spisu nedoplnil, postupoval v rozporu se zásadou spisového pořádku podle § 17 správního řádu a vzal za základ napadeného rozhodnutí skutkový stav, který neměl ve správním spisu oporu, či byl dokonce s částí podkladů v rozporu.
6. *Ve čtvrtém žalobním bodu* žalobce namítá, že žalovaný zcela pominul, že závěry auditu vycházejí ze skutkového stavu, který již netrvá. Žalovaný pominul, že úvahy Komise týkající se aplikace § 4c zákona o střetu zájmů jsou z hlediska skutkového stavu podmíněny tím, že Ing. B. je nadále veřejným funkcionářem ve smyslu § 2 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů. K okamžiku rozhodování žalovaného o žádosti však již Ing. B. více než rok nebyl veřejným funkcionářem ve smyslu § 2 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů. Z uvedeného důvodu žalovaný nemohl žádost o dotaci zamítnout s odkazem na postoj auditního orgánu. Podle ustálené rozhodovací praxe správních soudů se skutkový a právní stav v řízení posuzuje výlučně k okamžiku rozhodnutí o poskytnutí dotace (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011 č. j. 1 As 24/2011-79). Žalovaný však dovodil, že splnění podmínky podle § 4c zákona o střetu zájmů nelze posuzovat k okamžiku vydání napadeného rozhodnutí, ale již k okamžiku podání žádosti o dotaci, aniž by následně splnění této podmínky bylo ověřeno k jakémukoli datu. Tímto postupem žalovaný popřel dikci, smysl, i účel § 4c zákona o střetu zájmů, který ve stanovených případech zakazuje dotaci poskytnout, nikoli o dotaci požádat. Skutečnost, že termín „poskytnutí dotace“ označuje okamžik vydání rozhodnutí a/nebo dohody o poskytnutí dotace, je v rozhodovací praxi

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

správních soudů opakována a výslovně ji potvrdil také Tribunál Evropské unie ve věci T 109/01, *Fleuren Compost BV v. Komise*, podle kterého se podpora považuje za poskytnutou vydáním „*právně závazného aktu, kterým se příslušný národní orgán zaváže k vyplacení podpory*“. Tato východiska žalovaný zcela pominul. Poskytnutí dotace nebránila ani kapitola 4 písm. k) obecné části Pravidel, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu. Před vydáním napadeného rozhodnutí Projekt žalobce pojmově nemohl být v rozporu s § 4c zákona o střetu zájmů, jehož dispozice se vztahuje právě až k momentu vydání rozhodnutí o žádosti o dotaci, nikoli k okamžiku podání této žádosti. Závěry auditu nelze aplikovat na skutkový stav ani nepřímou na základě analogie s dotačním projektem společnosti SCHROM FARMS spol. s r. o. (dále jen „*SCHROM FARMS*“). Podle auditních závěrů jsou dotační projekty společností ze skupiny Agrofert způsobilé k podpoře, pokud došlo k jejich poskytnutí v období od 25. 5. 2017 do 5. 12. 2017, tj. v období, kdy Ing. B. nebyl veřejným funkcionářem ve smyslu § 4c ve spojení s § 2 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů. Žalovaný nemůže účelově měnit postoj Komise, a to ani na základě své povinnosti eurokonformního výkladu právních předpisů či povinnosti dbát o veřejný zájem. V tomto případě neexistuje právní norma evropského práva, která by žalovaného nutila rozhodnout podle jiného skutkového stavu, než který byl dán v době jeho rozhodování. K povinnosti žalovaného dbát o veřejný zájem žalobce poukázal na závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v usnesení ze dne 3. 3. 2023 č. j. 4 Afs 11/2023-59, podle nich neexistuje veřejný zájem na zamítnutí žádosti o dotaci, nýbrž toliko veřejný zájem na poskytování dotací v souladu se zákonem.

7. *V pátém žalobním bodu* žalobce tvrdí, že citované závěry auditu jsou věcně nesprávné. Podle žalobce § 4c zákona o střetu zájmů, na němž jsou závěry auditu založeny, vůbec nedopadá na poskytování dotací žalovaným. Uvedený zákaz poskytování dotací se vztahuje výlučně na dotace poskytované podle právního předpisu upravujícího rozpočtová pravidla, přičemž normativní odkaz upřesňuje, že se tím rozumí zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (dále jen „*rozpočtová pravidla*“). Žalovaný však poskytuje dotace na základě procesu komplexně upraveného v § 11 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (dále jen „*zákon o SZIF*“), nikoli podle rozpočtových pravidel. Ustanovení § 4c zákona o střetu zájmů odkazuje na konkrétní právní předpis, podle něhož jsou poskytovány některé, nikoli však veškeré, dotace, a přesně odpovídá instrukcím pro formulaci odkazu na konkrétní právní předpis podle čl. 45 odst. 4 a 5 Legislativních pravidel vlády. Na podporu uvedeného odkázal žalobce na judikaturu českých soudů, zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 8. 2013 č. j. 1 Afs 63/2013-54, či usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2021 č. j. 3 A 63/2020-115. Pokud by § 4c zákona o střetu zájmů dopadal i na dotace poskytované mimo režim rozpočtových pravidel, neexistovala by snaha zákonodárců rozšířit dopad ustanovení na všechny dotace prostřednictvím zrušení normativního odkazu na rozpočtová pravidla. Opačný závěr by byl v rozporu s východiskem nálezu Ústavního soudu ze dne 11. 2. 2020 sp. zn. Pl. ÚS 4/17, podle kterého lze právní úpravu obsaženou v zákoně o střetu zájmů vykládat jen doslovně, a nikoli rozšiřujícím způsobem.

8. Dále žalobce namítá, že auditní závěry jsou nesprávné i ohledně údajného porušení § 4c zákona o střetu zájmů v případě dotací poskytovaných společnostem ze skupiny Agrofert. Žalobce nikdy nebyl obchodní společností, ve které by vlastnil jakýkoli podíl veřejný funkcionář či jím ovládaná osoba. Jediným akcionářem žalobce byla a je společnost Primagra, a.s., jejím jediným akcionářem je společnost Agrofert. Osobou, která ovládá Agrofert, je Ing. Z. P. (dále též „*Ing. P.*“), svěřenský správce svěřenského fondu AB private

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

trust I, který vykonává vlastnická práva k akciím společnosti Agrofert, což mu umožňuje jmenovat a odvolávat většinu členů představenstva a dozorčí rady společnosti Agrofert. Ing. P. přitom nikdy nebyl veřejným funkcionářem ve smyslu § 2 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů. Ing. P., jakožto fyzickou osobu, již není možné dále ovládat. K tomu žalobce odkázal na § 74 odst. 1 a § 75 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (dále jen „ZOK“) s tím, že Ing. P. je jedinou osobou, která definici ovládání ve vztahu ke společnosti Agrofert splňuje, a která navíc naplňuje i domněnky podle § 75 ZOK. V souladu s ustálenou rozhodovací praxí Nejvyššího soudu (např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2020 č. j. 33 Cdo 3284/2019) je nezbytné vycházet z teze, že kdo zpochybňuje skutečnost, že na základě domněnek podle § 75 odst. 1 a 2 ZOK je osobou ovládající Ing. P., musí prokázat opak. Žalovaný se ani náznakem nepokusil důkazně vyvrátit skutečnost, že ovládající osobou společnosti Agrofert je Ing. P.. Žalobce připomněl důkazy o rozhodujícím vlivu Ing. P. na společnost Agrofert, které žalovanému v minulosti předložil (zápisy z valné hromady společnosti Agrofert ze dne 26. 6. 2018, ze dne 24. 1. 2019, a ze dne 18. 6. 2019), a které představují konkrétní projevy ovládání společnosti Agrofert, na kterých se žádný veřejný funkcionář, natož svěřenské fondy, nijak nepodílí. Ovládání podle českého práva nelze zaměňovat s pojmem skutečného majitelství, jak učinila Komise v auditu, přičemž je vyloučeno ovládání fyzických osob, které by bylo v rozporu s celou řadou ustanovení Listiny základních práv a svobod i ZOK. Nadto bylo příslušným správním orgánem již v přestupkovém řízení rozhodnuto o tom, že Ing. B. neovládá ani svěřenské fondy, ani skupinu Agrofert (viz pravomocné rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 26. 9. 2019 č. j. 117665/2019/KUSK (dále též „*Rozhodnutí KÚSK*“). Žalovaný uvedené rozhodnutí ignoroval, přestože jím byl podle § 57 odst. 3 správního řádu vázán. S posouzením ze strany Krajského úřadu Středočeského kraje konvenuje i rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2019 sp. zn. 29 NSCR 178/2017, podle kterého musí být možnost uplatňovat rozhodující vliv reálná, nikoli čistě potencionální nebo teoretická. I v tomto jsou závěry auditu nesprávné a žalovaný je podle obsahu správního spisu sám opakovaně vyvracel.

9. Závěry Auditů se podle žalobce dále nesprávně dovolávají čl. 61 finančního nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. 7. 2018 (dále jen „*finanční nařízení*“). Žalobce totiž není účastníkem finančních operací, ani jinou osobou podílející se na plnění rozpočtu a čl. 61 finančního nařízení na něj vůbec nedopadá, tudíž jej nemohl porušit. Naopak čl. 61 finančního nařízení dopadá na žalovaného, který však nikde netvrdí, že by důvodem přijetí napadeného rozhodnutí bylo, že některý z jeho úředníků jednal v rozporu s čl. 61 finančního nařízení, neboť byl v této věci zájmy jakéhokoli veřejného funkcionáře ovlivněn. Ani ve správním spise není založen žádný záznam o takovém ovlivnění.
10. Žalobce uzavírá, že žalovaný se s uvedenými námitkami seznámil již v průběhu řízení o žádosti, avšak jejich vypořádání se účelově vyhnul. Žalovaný se o to ani nepokusil, což je o to závažnější, že citované závěry auditu nejsou ani definitivním a právně závazným výstupem. Tribunál Evropské unie se totiž právní povahou obdobných auditních výstupů již opakovaně zabýval (například ve věci T-703/18 Polsko v. Komise), a to se závěrem, že nemají povahu právně závazného rozhodnutí, ale jsou pouze přípravným aktem, který nevyvolává závazné právní následky. Tuto předběžnou a právně nezávaznou povahu mají i audity některých útvarů Komise, týkající se problematiky střetu zájmů. Ačkoli žalovaný v závěru napadeného rozhodnutí uvedl, že před rozhodnutím o žádosti je povinen prověřit, zda poskytnutí dotace není v rozporu s pravidly stanovenými za účelem zabránění střetu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

zájmů, takové posouzení ve skutečnosti nikdy neprovedl. K tomuto žalobce opětovně odkázal na závěry rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2022 č. j. 14 A 224/2021-145.

11. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Konstatoval, že poskytuje dotace v oblasti zemědělství podle § 11 zákona o SZIF. Předestřel otázku, zda dotace poskytované žalovaným podle § 11 zákona o SZIF náleží do rozsahu věcné působnosti § 4c zákona o střetu zájmů, přičemž k tomu uvedl, že existují dva rozdílné odborné názory (výklady), a to jednak výklad provedený auditory Komise ve prospěch aplikovatelnosti § 4c zákona o střetu zájmů a jednak výklad v neprospěch aplikovatelnosti tohoto ustanovení, který vychází z analýzy právního řádu ČR. S ohledem na uvedené navrhl soudu, aby položil Soudnímu dvoru EU předběžnou otázku ohledně výkladu čl. 6 nařízení 1303/2013 k § 4c zákona o střetu zájmů.
12. Žalovaný ohledně předmětu řízení žalovaný popsal proces financování PRV, který je závislý na financování z EZFRV. Příjemce dotace realizuje projekt (vč. úhrady způsobilých výdajů z vlastních zdrojů) a následně podá žádost o platbu, jejímž prostřednictvím požádá žalovaného o vyplacení dotace z českého státního rozpočtu. Po dokončení realizace projektu a jeho kontrole žalovaný požádá Komisi o vyplacení finančních prostředků z EZFRV. Z uvedeného vyplývá, že právní názory, respektive závěry orgánů EU mají na administraci žádosti zcela zásadní dopady. Poukázal na skutečnost, že v rámci auditního šetření Komise dospěla k závěru o nezpůsobilosti projektu jiné posuzované společnosti SCHROM FARMS, patřící též do skupiny Agrofert, z důvodu nesouladu s právem EU a porušení § 4c zákona o střetu zájmů. Za klíčové podklady žalovaný shledal Formální sdělení Komise ze dne 23. 2. 2021 č. j. UMB/2019/003/CZ/COL, (dále jen „*Formální sdělení*“), Souhrnnou zprávu Komise k auditnímu šetření ze dne 11. 5. 2022 (dále jen „*Souhrnná zpráva*“) a Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) č. 2022/908 ze dne 8. 6. 2022 (dále jen „*Prováděcí rozhodnutí*“). Vydáním Prováděcího rozhodnutí došlo k ukončení auditu. Auditři se v rámci auditního šetření (týkající se společnosti SCHROM FARMS) zabývali i dalšími žádostmi o dotaci podanými společnostmi ze skupiny Agrofert, jejichž administrace byla žalovaným preventivně pozastavena až do okamžiku ukončení auditního šetření. V Souhrnné zprávě Komise uvedla, že 37 projektů s datem podání žádosti po 1. 9. 2017 by podléhalo zákazu podle § 4c zákona o střetu zájmů a bylo by vyloučeno z financování v rámci EZFRV. Tedy veškeré výdaje spojené s projekty schválenými během období existence střetu zájmů, by byly nezpůsobilé, a tedy vyloučené z financování EZFRV.
13. Žalovaný dále poukázal na skutečnost, že podle § 159 a násl. správního řádu není na uzavření dohody o poskytnutí dotace právní nárok, tudíž ani na samotné poskytnutí dotace z PRV není před uzavřením dohody o poskytnutí dotace právní nárok, což potvrzuje Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 11. 2016 č. j. 6 Afs 275/2015-39. Nárok na poskytnutí dotace vzniká za předpokladu splnění podmínek poskytnutí dotace, za které je třeba považovat také podmínky vyplývající z platné a účinné české i unijní právní úpravy, včetně splnění způsobilosti žadatelů. Za klíčový označil žalovaný čl. 6 nařízení č. 1303/2013, z něhož vyplývá povinnost žalovaného zajistit, že operace podporované z evropských strukturálních a investičních fondů jsou v souladu s platným právem EU a členských států. Pro úplnost žalovaný odkázal též na čl. 58 odst. 1 písm. c) nařízení č. 1306/2013, podle kterého jsou členské státy povinny předcházet nesrovnalostem.
14. Žalovaný je před rozhodnutím o žádosti o dotaci povinen prověřit, zda jsou naplněny podmínky, za kterých může dotaci žadateli poskytnout. V rámci tohoto procesu žalovaný

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

neprovádí pouze posouzení, zda je, nebo není poskytnutí dotace v rozporu se zákazem podle § 4c zákona o střetu zájmů, ale musí současně ověřit, že poskytnutá dotace, respektive její část odpovídající podílu spolufinancování z EZFRV, bude následně ze strany orgánů EU akceptována a refundována. Pokud poskytování dotací z PRV předpokládá spolufinancování z EZFRV a žalovaný disponuje informací, že v případě uzavření dohody ohledně poskytnutí dotace a jejího vyplacení však finanční prostředky z unijního rozpočtu žalovaný neobdrží, postupoval by v rozporu s povinností postupovat co nejhospodárnějším způsobem, neboť by tím došlo k negativnímu dopadu na státní rozpočet.

15. Předmětem auditního šetření bylo i posouzení, zda Ing. B. ovládá ve smyslu § 4c zákona o střetu zájmů (potažmo čl. 61 Nařízení č. 2018/1046) svěřenské fondy, a jejich prostřednictvím společnosti náležející do koncernu Agrofert. Zjištění Komise se neomezuje na dříve vykázané finanční prostředky, ale vztahují se i na ty, které mohou být v budoucnu vykázaný na projekty, které lze považovat ze skutkového i právního hlediska za obdobné. K auditnímu šetření, respektive k závěrům auditorů Komise žalovaný mohl přihlížet jako k zásadní okolnosti ovlivňující jeho správní uvážení, zejména v kontextu existence pochybností o tom, že poskytnutí dotačních prostředků v rozsahu podílu státního rozpočtu na prozatímní spolufinancování Projektu nebude později zátěží pro rozpočet SZIF a nebude představovat ztrátu v rozporu s vyhlášeným Programem. Na podporu uvedeného žalovaný odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 5. 10. 2020 č. j. 14 A 49/2020-79, podle kterého je veřejným zájmem také to, aby nebyly poskytovány dotace z evropských prostředků, které následně mohou být důvodem pro finanční opravy ve smyslu čl. 85 nařízení č. 1303/2013.
16. Žalovaný shrnul, že závěry auditního šetření představují skutečné ohrožení finančního krytí Projektu v rámci Programu z prostředků EU. Předpokládané neproplacení by pak mělo závažné důsledky pro státní rozpočet, respektive pro rozpočet žalovaného, spočívající v přenesení finanční zátěže na tento rozpočet, a to vše za situace, kdy na poskytnutí dotace není právní nárok.
17. V rámci administrace žádosti žalovaný z obchodního rejstříku ověřil, že ke dni podání žádosti byl jediným společníkem žalobce společnost Agrofert a žalobce byl součástí koncernu Agrofert, jehož jediným akcionářem byl Ing. B. V případě uzavření dohody o poskytnutí dotace a jejího vyplacení by se žalobce nacházel v totožném postavení jako společnost SCHROM FARMS, přičemž v rámci administrace nebyly zjištěny skutečnosti, které by mohly odůvodňovat jiný přístup orgánů EU k žádosti o proplacení poměrné části dotace na Projekt. Tudíž by se závěry Komise uvedené ve Formálním sdělení a v Souhrnné zprávě analogicky uplatnily v plném rozsahu i ve vztahu k žalobci. Žalovaný nebyl oprávněn zpochybňovat pravomoc Komise při provádění auditu, neboť jednala v rámci svých pravomocí, což je souladné s nálezem Ústavního soudu ze dne 11. 2. 2020 sp. zn. Pl. ÚS 4/17.
18. K námitce nezaložení důkazních prostředků do správního spisu žalovaný uvedl, že s přihlédnutím k povaze rozhodování o poskytnutí dotace na Projekt, reálnému riziku narušení veřejného zájmu vyplývajících ze závěru auditu a skutečnosti, že napadené rozhodnutí nebylo založeno na posouzení způsoblosti žalobce ve smyslu § 4c zákona o střetu zájmů, nýbrž z důvodu neexistence zdroje financování v rámci EZFRV, nelze po žalovaném důvodně požadovat, aby se věcně zabýval námitkami žalobce k vedení auditu či k jeho závěrům.

19. K údajné vázanosti rozhodnutím KÚSK žalovaný odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 12. 4. 2021 č. j. 18 A 6/2020-224, podle kterého se rozhodnutí KÚSK nijak přímo nevyjadřovalo k naplnění podmínky § 4c zákona o střetu zájmů z pohledu rozhodování o poskytnutí dotace. Uvedené závěry tedy nejsou pro věc rozhodující.
20. Námitky žalobce, že skutečnosti vyplývající ze závěrů auditního šetření nemají ve správním spisu oporu a nelze je považovat za prokázané, jakož i námitky poukazující na opačný právní názor k aplikovatelnosti § 4c zákona o střetu zájmů, podle žalovaného jde o nepochopení důvodu ukončení administrace žádosti a vydání napadeného rozhodnutí. Důvodem k ukončení administrace žádosti a vydání napadeného rozhodnutí byly primárně závěry Komise o nezpůsobilosti žadatelů z koncernu Agrofert o dotaci, z hlediska právní úpravy střetu zájmů, které mají přímý odraz v obsahu Prováděcího rozhodnutí, na jeho základě byly z financování EU vyloučeny i výdaje na projekt společnosti SCHROM FARMS. V důsledku této skutečnosti vyvstala důvodná obava z toho, že Komise bude obdobným způsobem postupovat i v případě uzavření dohody o poskytnutí dotace s žalobcem. V takovém případě by nebyl splněn základní předpoklad pro poskytnutí dotace z EZFRV, a to z důvodu absence zdroje pro spolufinancování Projektu na unijní úrovni.
21. Závěrem vyjádření žalovaný nesouhlasil s námitkou, že by v napadeném rozhodnutí aplikoval závěry auditu na odlišný skutkový stav. Uvedl, že žadatel musí být způsobilý po celou dobu administrace žádosti o dotaci, ze závěrů auditního šetření však vyplývá, že Projekt byl Komisí shledán jako nezpůsobilý pro financování z EZFRV z důvodu porušení § 4c zákona o střetu zájmů a souvisejícího porušení čl. 6 nařízení č. 1303/2013. V průběhu administrace žádosti tak žalobce ztratil způsobilost k poskytnutí dotace.
22. Žalobce v replice argumentoval shodně jako v žalobě a dodal, že žalovaný ve vyjádření tvrdí jiné důvody, pro které administraci žádosti ukončil, než uvedl v napadeném rozhodnutí. Zákonným podkladem pro ukončení administrace žádosti je podle napadeného rozhodnutí § 4c zákona o střetu zájmů. Žalovaný pominul, že došlo ke změně skutkového stavu, když závěry auditního šetření vychází z předpokladu, že Ing. B. je nadále veřejným funkcionářem ve smyslu § 2 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů. K okamžiku rozhodování žalovaného o žádosti Ing. B. však nebyl veřejným funkcionářem. Žalovaný proto nemohl žádosti nevyhovět z tohoto důvodu. Ze stejného důvodu je vyloučena i aplikace závěrů auditního šetření. Ustanovení § 4c zákona o střetu zájmů zakazuje dotaci „poskytnout“, nikoli o dotaci požádat. Okamžik poskytnutí dotace označuje okamžik vydání rozhodnutí a/nebo dohody o poskytnutí dotace. Nadto žádná část závěrů auditního šetření se nevztahuje na dotace, o nichž je rozhodováno v okamžiku, kdy Ing. B. již není veřejným funkcionářem, naopak nebyly shledány nesrovnalosti v dotacích, které byly poskytnuty v období od 25. 5. 2017 do 5. 12. 2017, kdy Ing. B. nebyl členem vlády ČR bez ohledu na to, zda byl veřejným funkcionářem v době, kdy o tyto dotace bylo požádáno.
23. Žalobce k argumentaci znění kapitoly 4 písm. k) obecné části A Pravidel dodal, že uvedené nemohlo bránit v poskytnutí dotace, neboť před vydáním napadeného rozhodnutí Projekt nemohl ani pojmově být v rozporu s § 4c zákona o střetu zájmů, jeho dispozice se vztahuje až k okamžiku vydání rozhodnutí o poskytnutí žádosti, nikoli k okamžiku podání žádosti. Jak uvedl žalovaný ve svém vyjádření, případná aplikace § 4c zákona o střetu zájmů se týká způsobilosti žadatele, nikoli způsobilosti Projektu. Podle žalobce Prováděcí rozhodnutí není definitivním a závazným dokumentem, který by uzavíral, že ke střetu zájmů došlo a EU proto neproplatí žádné dotační prostředky. Domnělé důvody neexistence zdroje financování ze strany EU jsou neopodstatněné, neprokázané a nesmyslné, bez opory ve správním spise.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Žalobce zdůraznil, že rozhodnutí KÚSK se věcně zabývalo otázkou, zda Ing. B. ovládá společnosti v koncernu Agrofert, což byla relevantní otázka i v nynější věci. Argumentaci žalovaného o tom, že nebyl rozhodnutím KÚSK vázán, považuje žalobce za lichou. Žalobce uvedl, že sám žalovaný zpochybňuje aplikovatelnost § 4c zákona o střetu zájmů na dotace poskytované žalovaným. Žalovaný nepopřel, že po dobu auditního šetření namítal, že jako státní fond neposkytuje dotace podle rozpočtových pravidel, ale podle zákona o SZIF. Ve svém vyjádření se žalovaný pustil do polemiky sám se sebou, což je podle žalobce i bez dalšího důkazem o zmatečnosti a vnitřní rozpornosti napadeného rozhodnutí.

24. Žalobce se s navrhovaným předložením předběžné otázky SDEU neztotožňuje, v případě § 4c zákona o střetu zájmů a § 11 zákona o SZIF se nejedná o implementaci unijního práva, ale normy čistě vnitrostátního práva, které podle čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) nemá SDEU pravomoc závazně právně vykládat. Jak vyplývá i z vyjádření žalovaného, nejsou žádné pochybnosti o výkladu čl. 6 nařízení č. 1303/2013.
25. Žalovaný v duplice ohledně Prováděcího rozhodnutí doplnil, že tímto rozhodnutím se z financování EU vylučují některé výdaje ČR v celkové výši 3.300.907,65 EUR z unijního financování. Jeho vydáním došlo k ukončení auditního šetření. Dále žalovaný poukázal na čl. 288 věty čtvrté SFEU, podle kterého je ve vztahu k ČR Prováděcí rozhodnutí závazné a nezměnitelné, a to v celém rozsahu, a tudíž je i závazné pro žalovaného. Jediným možným závěrem administrace žádosti při respektování unijního práva bylo její ukončení, a to jednoznačně na základě závěrů Komise o nezpůsobilosti žadatelů o dotaci z koncernu Agrofert podle § 4c zákona o střetu zájmů, kterými bylo *de facto* deklarováno, že přistoupili žalovaný ke schválení žádosti o poskytnutí dotací, uzavření dohod o poskytnutí dotací a jejich následnému proplacení, budou tyto výdaje vyloučeny z financování v rámci EZFRV.
26. Pokud by Komise považovala za dostačující vyčkání schválení žádostí o dotaci na dobu, kdy Ing. B. nebude veřejným funkcionářem, podle žalovaného by se k možným následkům schválení žádostí vůbec nevyjadřovala. Z čl. 74 nařízení č. 1303/2013 vyplývá, že členské státy v souladu s obecnými zásadami kontrol provádějí prostřednictvím platebních agentur kontrolu souladu žádostí o dotaci s cílem ověřit podmínky způsobilosti pro podporu. V případě nedodržení se aplikuje čl. 63 nařízení č. 1303/2013. Následky zjištěného nesouladu upravuje čl. 35 Prováděcího nařízení č. 809/2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 (dále jen „nařízení č. 809/2014“), podle kterého je požadovaná podpora zamítnuta nebo v plné výši odňata, nejsou-li dodržena kritéria způsobilosti.
27. Žalovaný odkázal na čl. 4 písm. d) obecné části Pravidel, podle kterých je v celém průběhu administrace a po celou dobu lhůty vázanosti projektu na účel oprávněn dotaci neposkytnout, neproplatit, nebo zahájit řízení o vrácení neoprávněné platby dotace, pokud příjemce dotace nesplnil podmínky stanovené v Pravidlech. Na základě uvedeného musí být žadatel (žalobce) způsobilý pro přiznání dotace od data podání žádosti až do konce lhůty vázanosti Projektu na účel. Pokud způsobilost ztratí před uzavřením dohody o poskytnutí dotace, je třeba dotaci považovat za neoprávněnou, přičemž v případě § 4c zákona o střetu zájmů nemůže dojít ke zhojení nezpůsobilosti. Takový výklad odpovídá smyslu a účelu § 4c zákona o střetu zájmů, ale také závěrům auditního šetření. Žalovaný nepochybuje o aplikovatelnosti § 4c zákona o střetu zájmů na dotace poskytované podle zákona o SZIF. Ve svém vyjádření toliko uvedl panující nejasnosti při aplikaci § 4c zákona o střetu zájmů.

28. Žalovaný v dalším podání setrval na své argumentaci a upozornil na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 17. 4. 2024 č. j. 6 Afs 71/2023-87 s tím, že tyto plně dopadají i na projednávaný případ. Poukázal na obsah sdělení Ministerstva financí ze dne 18. 8. 2023 č. j. MF-25541/2023/5506-3, ve kterém ředitelka odboru Evropské fondy, k dotazu vrchního ředitele Sekce fondů EU Ministerstva průmyslu a obchodu, uvedla, že závěry auditního šetření Komise č. REGC414CZ0133 „*bezpochyby nadále představují překážku certifikace výdajů projektů, které byly v rámci auditu ze strany EK (tj. Komise) označeny za nezpůsobilé*“. Tyto závěry lze aplikovat rovněž ve vztahu k závěrům auditního šetření.
29. Žalobce v dalším vyjádření nesouhlasil s žalovaným, že na projednávanou věc dopadá rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2024 č. j. 6 Afs 71/2023-87, a setrval na žalobní argumentaci.
30. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
31. U soudního jednání, které se konalo dne 16. 7. 2024, zástupkyně žalobce setrvala na shora konstatované žalobní argumentaci, nadto zdůraznila, že nosným důvodem zamítnutí žádosti o dotaci byl údajný střet zájmů podle § 4c zákona o střetu zájmů, ačkoli Ing. B. již více než rok předsedou vlády nebyl. Žalovaný vytrhává z kontextu jednotlivá auditní zjištění bez finálních závěrů auditorů a desinterpretuje důvod pro neposkytnutí dotace. Žalovaný tím vybočil z mezí správního uvážení, jelikož aplikoval § 4c zákona o střetu zájmů v situaci, kdy tato norma nedopadá na případy dotací poskytovaných podle zákona o SZIF.
32. Zástupce žalovaného odkázal na předchozí písemné vyjádření a uvedl, že hlavní důvodem napadeného rozhodnutí je nezpůsobilost žadatelů koncernu Agrofert o dotaci z hlediska právní úpravy střetu zájmů, což má přímý odraz v obsahu Prováděcího rozhodnutí, na jehož základě byly z financování EU vyloučeny i výdaje na projekt společnosti SCHROM FARMS. Napadené rozhodnutí též vychází z principu prevence. Výkladem žalobkyně by došlo k obejití závěrů auditorů, což nepovažuje za účel celého procesu.
33. Soud zamítl návrh zástupkyně žalobce na provedení důkazu rozhodnutími Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 8. 10. 2021 a ze dne 29. 12. 2023 týkající se společnosti Primagra, a.s., první rozhodnutí bylo zamítavé a druhým byla dotace přiznána a též ze dne 22. 12. 2023, jímž byla přiznána dotace společnosti Fatra, a.s. a Follow up dopis ze dne 22. 10. 2020, který poslala Komise České republice, a to pro nadbytečnost, neboť se jedná jednak o rozhodnutí jiného orgánu, který není pro žalovaného závazný a žalovaný je povinen posoudit každou věc individuálně podle konkrétních okolností dané věci a kromě rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 8. 10. 2021, jímž byla společnosti Primagra, a.s., žádost o dotaci zamítnuta, byla další rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu vydána až po vydání napadeného rozhodnutí, takže je ani žalovaný při vydání napadeného rozhodnutí nemohl vzít ve zřetel a k jejich obsahu přihlížet. Nadto všechny navržené důkazy soud považuje za nadbytečné i z toho důvodu, že pro posouzení důvodnosti žaloby je plně dostačující obsah správního spisu, jímž se dokazování neprovádí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu, dále jen „NSS“ ze dne 29. 1. 2009 č. j. 9 Afs 8/2008-117).
34. Před vlastním posouzením věci soud připomíná, že podle ustálené judikatury NSS soudy nemusí nutně reagovat na každý dílčí argument uvedený v žalobě. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (viz rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

č. j. 7 As 126/2013-19). Podstatné je, aby správni súd v odôvodnení rozhodnutí postihl všetky stěžejní námítky účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i reakce na některé dílčí a související námítky (viz rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2014 č. j. 7 Afs 85/2013-33). Soud rovněž může pro stručnost odkázat na část odůvodnění rozhodnutí správního orgánu, s nímž se ztotožňuje. Jak uvedl Ústavní soud, „*není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná*“ (viz nálezn ze dne 12. 2. 2009 sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68.; srov. též rozsudky NSS ze dne 12. 3. 2015 č. j. 9 As 221/2014-43, či ze dne 25. 2. 2015 č. j. 6 As 153/2014-108).

35. Po seznámení se s obsahem správního spisu, zhodnocení jeho obsahu i rozhodných skutečností, dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
36. V obecné rovině soud uvádí, že podle § 11 odst. 5 zákona o SZIF na uzavření dohody o poskytnutí dotace podle odst. 4 není právní nárok. Pokud SZIF žádosti o dotaci před datem uzavření dohody podle odst. 4 nevyhoví, sdělí písemně a bez zbytečného odkladu žadateli důvody nevyhovění. Proti tomuto sdělení se nelze odvolat. Obnova řízení se nepřipouští. Přezkumné řízení se nepřipouští, s výjimkou postupu podle § 153 odst. 1 písm. a) správního řádu. V případě, že by toto sdělení SZIF bylo v rozporu s podmínkami, za kterých je poskytována dotace, ministerstvo jej usnesením zruší. Na postup ministerstva při vydání usnesení podle předchozí věty se přiměřeně použijí ustanovení správního řádu o přezkumném řízení. Z § 11 odst. 5 zákona o SZIF vyplývá nenárokový charakter dotace, o kterou žalobce žádal. Nárok na poskytnutí dotace žadatelům o dotaci vzniká až uzavřením dohody o poskytnutí dotace (viz § 11 odst. 4 zákona o SZIF). Nemá-li žadatel o dotaci právní nárok na její poskytnutí, nemůže její poskytnutí legitimně očekávat (ve smyslu ochrany ústavního práva na majetek) [blíže viz rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 30. 9. 2015 č. j. 9 Ads 83/2014-46].
37. Ust. § 11 odst. 5 zákona o SZIF podmiňuje posouzení a rozhodnutí o žádosti o dotaci, respektive uzavření dohody o poskytnutí dotace volnou správní úvahou žalovaného, zda a případně za jakých podmínek, žadateli dotaci poskytne. V případě nevyhovění žádosti se soudní přezkum takového rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. omezuje na posouzení toho, zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení, či zda je nezneužil, zejména zda je správní uvážení logickým vyústěním řádného vyhodnocení skutkových zjištění. Z výše uvedeného vyplývá, že zákon o SZIF nevylučuje soudní přezkum rozhodnutí o ukončení administrace žádosti o dotace, avšak tento se omezuje pouze na posouzení řádného procesu, který garantuje ochranu práv a rovné zacházení se všemi žadateli za podmínek stanovených obecným způsobem (obdobně výše uvedený rozsudek rozšířeného senátu).
38. Podle kapitoly 4 písm. d) obecné části Pravidel v celém průběhu administrace a po celou dobu lhůty vázanosti projektu na účel je SZIF oprávněn dotaci neposkytnout, neproplatit, nebo zahájit řízení o vrácení neoprávněné platby dotace, pokud příjemce dotace nesplnil podmínku či podmínky stanovené v Pravidlech/Dohodě.
39. Podle kapitoly 4 písm. k) obecné části Pravidel projekt musí být v souladu s příslušnou právní úpravou od data podání Žádosti o dotaci do konce lhůty vázanosti projektu na účel.
40. Podle kapitoly 4 písm. mm) obecné části Pravidel žadatel/příjemce dotace se musí zdržet jednání, které by vedlo ke střetu zájmů podle čl. 61 Nařízení Evropského parlamentu a Rady

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

(EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012.

41. Podle kapitoly 4 písm. nn) první věty obecné části Pravidel v případě probíhajícího auditu/kontroly, kdy je příslušnými orgány EU či ČR (např. orgány státní kontroly, Evropská komise, Certifikační orgán, Evropský účetní dvůr apod.) učiněno zjištění, které vyjadřuje pochybnost o plnění podmínek poskytnutí dotace, je SZIF oprávněn učinit nezbytné administrativní kroky k ochraně veřejných finančních zájmů – tímto krokem může být pozastavení administrace Žádosti o dotaci nebo Žádosti o platbu.
42. Podle čl. 61 odst. 1 finančního nařízení účastníci finančních operací ve smyslu kapitoly 4 této hlavy a jiné osoby, včetně vnitrostátních orgánů na všech úrovních, podílející se na plnění rozpočtu v přímém, nepřímém a sdíleném řízení, včetně přípravy na tuto činnost, na auditu nebo na kontrole, se zdrží jakéhokoli jednání, jež by mohlo uvést jejich zájmy do střetu se zájmy Unie. Přijmou rovněž vhodná opatření, která u funkcí v rámci jejich odpovědnosti zamezí vzniku střetu zájmů, a která řeší situace, jež lze objektivně vnímat jako střet zájmů.
43. Soud se nejprve zabýval námitkami *v prvním a druhém žalobním bodu*, v nichž se žalobce dovolává nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, až jeho nicotnosti, a to s ohledem na absentující odůvodnění a vnitřní rozpornost rozhodnutí.
44. K případné nicotnosti soud uvádí, že podle § 77 odst. 1 správního řádu *nicotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu.* Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2007 č. j. 5 Afs 75/2007-161), je nicotným správní akt, který „*trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Takovými vadami jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislušnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí. K nicotnosti soud přiblíží z úřední povinnosti.*“
45. V posuzovaném případě rozhodnutí bylo vydáno orgánem, který měl k jeho vydání pravomoc, netrpí žádnými nedostatky formy a je zcela určité. Zároveň není jeho provedení absolutně nemožné ani trestné a netrpí ani jinými Nejvyšším správním soudem vymezenými nedostatky. Je tedy zjevné, že napadené rozhodnutí žádnou z vymezených závažných vad netrpí, a není tedy nicotné. Libovůle a nesprávný výklad právní normy rovněž nečiní rozhodnutí nicotným, takové rozhodnutí by mohlo být pouze nezákonné.
46. Soud nepřisvědčil ani námitce žalobce, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné.
47. V obecné rovině soud uvádí, že zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost pro

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tedy jako nemožnost zjistit obsah nebo důvody, pro které bylo rozhodnutí vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008 č. j. 7 Afs 212/2006-74).

48. Soud rovněž připomíná, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy žalobce o tom, jak podrobně by mělo být napadené rozhodnutí odůvodněno, ale objektivní překážkou, která soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 2. 2017 č. j. 3 Azs 69/2016–24, a ze dne 27. 9. 2017 č. j. 4 As 146/2017-35). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013 č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017 č. j. 2 As 337/2016-64). Soud nemá za to, že by napadené rozhodnutí takovými vadami trpělo.
49. Soud napadené rozhodnutí považuje za srozumitelné, jsou v něm obsaženy právní úvahy, na jejichž základě žalovaný posoudil otázky stěžejní pro toto řízení, a je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nich je zřejmé, proč žalovaný rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku napadeného rozhodnutí. Soud k tomu dodává, že správní orgány nemají povinnost detailně vypořádávat každou dílčí námitku či tvrzení, resp. jak je uvedeno v bodě [9] odůvodnění rozsudku NSS ze dne 3. 7. 2018 č. j. 7 As 150/2018-36, tedy že správní orgány „nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí. Takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud v nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08: „Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“ (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014–43).“
50. Žalobce konkrétně namítá, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí v posuzovaném případě způsobuje absence odůvodnění žalovaným, kterému vytýká, že toliko rozsáhle cituje z Formálního sdělení, aniž by ozřejmil vlastní posouzení dané věci, respektive hodnotil důkazní prostředky, vykládal právní předpisy, které na věc dopadají či se vypořádal s důkazními návrhy žalobce, když žalobce ani nebyl účastníkem auditního řízení.
51. Byť není zcela obvyklá citace podkladového dokumentu v takovém rozsahu, konkrétně citace Formálního sdělení (viz str. 2 až 9 napadeného rozhodnutí), přesto je zřejmé, že žalovaný zvolil tuto konstrukci napadeného rozhodnutí nejen z důvodu, aby na ně mohl následně odkazovat (což činí i ve vztahu k Souhrnné zprávě a Prováděcímu rozhodnutí), ale i proto, aby tím podtrhl význam skutečnosti, že při administraci žádosti o dotaci, jakož i při provádění kontroly, je žalovaný povinen zohlednit, jakým způsobem jsou v daném případě relevantní právní předpisy vykládány unijními orgány. Tímto způsobem, tedy právě obsáhlou citací Formálního sdělení, poukazy na Souhrnnou zprávu a Prováděcí rozhodnutí, žalovaný zdůraznil, jaký význam má postoj Komise vyjádřený v těchto dokumentech, a to s ohledem na ochranu veřejného zájmu spočívající v tom, že dotace vyplacené příjemcům ze strany žalovaného nebudou následně předmětem finanční opravy dle čl. 85 nařízení č. 1303/2013, a tedy nepovedou k zátěži veřejného rozpočtu nad rámec předpokládaných výdajů. Z napadeného rozhodnutí tak jednoznačně vyplývá, že rozsáhlá citace uvedených dokumentů byla dána tím, že se žalovaný snažil promítnout postoj Komise do své rozhodovací praxe tak, aby předešel finančním opravám, ke kterým Komise v minulosti již

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

přistoupila (viz Prováděcí rozhodnutí). Soud s uvedeným se ztotožňuje a dodává, že přitom nelze opomenout dvě zcela zásadní skutečnosti. Za prvé, že poskytovatelem předmětné dotace nebyla Česká republika, nýbrž Evropská unie, jejíž právní dokumenty (např. ve formě různých nařízení) jsou pro Českou republiku, včetně žalovaného, závazné a za druhé, že žalovaný nemohl odhlédnout od zcela jasného závěru dokumentů Komise jemu zaslaných jako výstupu provedeného auditu.

52. V souladu se zásadou ochrany veřejného rozpočtu se žalovaný zabýval v napadeném rozhodnutí tím, zda lze závěry Komise ve Formálním sdělení, respektive Souhrnné zprávě vztáhnout i na projednávaný případ. Žalovaný dospěl k závěru, že závěry Komise ve Formálním sdělení, respektive Souhrnné zprávě se použijí analogicky v plném rozsahu. Protože žalovaný měl za to, že i v případě žádosti žalobce je zde reálné riziko, že bude Komise přistoupeno k finančním opravám, ukončil administraci žádosti žalobce. Na základě uvedeného má soud za to, že obsahem napadeného rozhodnutí je soudem přezkoumatelná správní úvaha, která je racionální a nevybočuje z mezí správního uvážení. Na základě popsaného nelze podle soudu dospět ani k závěru, že by došlo ke zneužití uvedené správní úvahy. Jestliže totiž Komise ve skutkově obdobném případě učinila závěr o existenci střetu zájmů ve smyslu § 4c zákona o střetu zájmů, a v návaznosti na to přistoupila k finanční korekci, žalovanému nezbylo než takový závěr promítnout do své rozhodovací praxe. Opačný postup by byl v rozporu s veřejným zájmem na ochraně veřejného rozpočtu. V tomto ohledu soud připomíná, že i na žalovaného dopadá zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o finanční kontrole*“) [viz § 1 zákona o finanční kontrole, § 9a písm. e) zákona o SZIF]. Žalovaný tak byl povinen *prověřit správnost operace zejména ve vztahu k dodržení kritérií stanovených pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy* [§ 13 odst. 2 písm. b) bod 2 prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon o finanční kontrole] a *ve vztahu k dodržení opatření k vyloučení nebo zmírnění provozních, finančních, právních a jiných rizik, která se při uskutečňování připravované operace mohou vyskytnout* [§ 13 odst. 2 písm. c) prováděcí vyhlášky], *jakož i prověřit, zda připravovaná operace byla prověřena v souvislosti s rozpočtovými riziky, která se při jejím uskutečňování mohou vyskytnout, zejména v souvislosti s dopadem uskutečnění operace na zdroje financování činnosti orgánu veřejné správy (...), a zda byla stanovena opatření k vyloučení nebo zmírnění těchto rizik* [§ 13 odst. 4 písm. d) prováděcí vyhlášky]. V projednávaném případě nic nenasvědčuje, že Komise při stejných skutkových okolnostech své stanovisko jakkoli změní. Takovým úvahám nedává Formální sdělení, Souhrnná zpráva, a rovněž ani Prováděcí rozhodnutí, žádný prostor. Za podstatné považuje soud i skutečnost, že uvedené dokumenty se výslovně zabývají dotacemi poskytnutými žalovaným podle zákona o SZIF, tedy obdobnou skutkovou situací jako v projednávaném případě. Soud uváze žalovaného, pro niž bylo vydáno napadené rozhodnutí, tak nemá co vytknout. Na podporu uvedeného odkazuje soud i na rozsudek zdejšího soudu ze dne 8. 3. 2023 č. j. 9 A 128/2021-155, v němž soud učinil dílčí závěr, že opatrnost a prevenci při poskytování finančních prostředků ze státního, respektive veřejného rozpočtu, nelze považovat za vybočení z mezí správního uvážení, natož za jeho zneužití.
53. Námitky žalobce, že z napadeného rozhodnutí není zřejmé, jakým způsobem a zda byly hodnoceny důkazní prostředky, jak byly vykládány právní předpisy, které na věc dopadají, a jak se žalovaný vypořádal s námitkami žalobce, nemohou vyvolat nezákonnost napadeného rozhodnutí.

54. Předně námitka žalobce je položena v obecné rovině, kdy žalobce nekonkretizuje, jaké důkazní prostředky nebyly hodnoceny, jaké právní předpisy nebyly vyloženy, a jaké námitky nebyly žalovaným vypořádány. Konkrétněji namítá žalobce toliko, že nebylo vyhověno návrhu na doplnění spisu o dokumenty týkající se svěřenských fondů, tato skutečnost vzhledem k důvodu zamítnutí žádosti, nemohla však vést soud ke zrušení rozhodnutí, neboť se s důvody zamítnutí dotace zcela mýjí. Soud znovu připomíná, že v daném případě vyjádřil žalovaný důvody, pro něž žádosti o dotaci nevyhověl tak, že jednak poukázal na povinnost posoudit způsobilost žalobce v souladu s právními předpisy EU i členských států obecně (čl. 6 nařízení č. 1303/2013) a jednak zdůraznil, že byl povinen zohlednit i výklad unijních orgánů ve formě závěrů auditu, které tak jsou nepochybně pro věc samotnou relevantní. Současně z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá i obava žalovaného z poskytnutí dotace nezpůsobilému příjemci, tedy hrozba krácení finančních prostředků Komise. Žalovaný na str. 10 napadeného rozhodnutí odkázal na čl. 85 nařízení č. 1303/2013 s tím, že finanční opravy podle tohoto ustanovení by měly negativní důsledky pro české veřejné rozpočty. Žalovaný též poukázal i na povinnost dbát o soulad svého postupu s veřejným zájmem, kterým je i udržování stability veřejných rozpočtů. Uvedl rovněž, že vzhledem k závěrům Komise by prostředky vyplacené žalobci byly Komisí považovány za neoprávněné. Soud shrnuje, že s ohledem na důvod vydání napadeného rozhodnutí, tj. ochranu veřejného rozpočtu z důvodu reálného rizika neproplacení poskytnutých prostředků z EZFRV, jakékoli hodnocení důkazních prostředků, výklad právních předpisů ze strany žalovaného, stejně jako vypořádání námitek, nad rámec, případně v rozporu s Formálním sdělením, se Souhrnnou zprávou, či s Prováděcím rozhodnutím, nemohou na závěru žalovaného nic změnit. Na uvedeném nic nemění ani skutečnost, že žalobce a ani společnost Agrofert nebyli účastníky auditu. Na poskytnutí dotace totiž není právní nárok, přičemž žalovaný při rozhodování o poskytnutí dotace disponuje širokou volnou správní úvahou (viz shora). K obdobnému závěru ostatně dospěl i NSS v rozsudku ze dne 17. 4. 2024 č. j. 6 Afs 71/2023-87.
55. Dále se soud zabýval námitkou, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné z důvodu vnitřní rozpornosti.
56. Soud předně poukazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, které je předmětem soudního přezkumu. Z tohoto rozhodnutí jednoznačně vyplývá stanovisko žalovaného, který upřednostnil závěry Komise uvedené ve Formálním sdělení, respektive v Souhrnné zprávě a v Prováděcím rozhodnutí. Právě proto i na ně opakovaně odkazoval. Napadené rozhodnutí je zcela jednoznačné a nelze z něj dovodit, že by žalovaný závěry Komise jakkoli zpochybňoval, případně s nimi polemizoval. Poukaz žalobce na stanovisko žalovaného ze dne 12. 9. 2019 nemůže zvrátit jednoznačnost závěrů napadeného rozhodnutí a stanovisko samotné je spíše odrazem vyvíjejícího se postoje žalovaného v průběhu řízení o žádosti. Z hlediska soudního přezkumu je rozhodné odůvodnění napadeného rozhodnutí, nikoliv pouze jeden z podkladů jeho vydání, případně vyjádření k žalobě. Uvedené bylo dáno i tím, že orgány Komise v rámci auditu neakceptovaly námitky žalovaného a přistoupily k finančním opravám s dopadem do jeho veřejného rozpočtu. Bylo tedy dáno reálné riziko, že stejný přístup bude Komisí uplatněn i ve vztahu k předmětné žádosti žalobce. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí adekvátně odůvodnil, z jakého důvodu ukončil administraci žádosti žalobce, respektive proč byly zohledněny závěry Komise.

57. Odkazuje-li žalobce na rozsudek zdejšího soudu ze dne 20. 12. 2022 č. j. 14 A 224/2021-145, pak soud uvádí, že uvedený rozsudek byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2023 č. j. 9 Afs 9/2023-58.
58. Z uvedených důvodů neshledal soud námitky uvedené v prvním a druhém žalobním bodu důvodnými.
59. Ve vztahu k námitkám ve *třetím žalobním bodu*, ve kterém žalobce namítal neúplnost správního spisu, soud vyšel z obsahu správního spisu a zohlednil skutečnost, že žalovaný své závěry opřel v napadeném rozhodnutí především o Formální sdělení, Souhrnnou zprávu a Prováděcí rozhodnutí, tedy o dokumenty, které byly podkladem odůvodnění napadeného rozhodnutí. S těmito podklady měl žalobce možnost se seznámit a případně se k nim vyjádřit. Tvzení žalobce, že obsahem správního spisu nejsou statuty svěřenských fondů, případně další podklady, ze kterých vycházela Komise, nemůže založit nezákonnost napadeného rozhodnutí. I kdyby statuty svěřenských fondů, případně další podklady byly součástí správního spisu, nic by to nemohlo změnit na důvodu vydání napadeného rozhodnutí. Důvodem „*Oznámení o ukončení administrace*“, jak soud uvedl již výše, byla ochrana veřejného rozpočtu, respektive reálná obava z neproplacení dotace, tzn. uplatnění oprav ze strany Komise v důsledku provedení auditního šetření.
60. Současně soud znovu připomíná, že nemohl přisvědčit žalobci, že závěry auditního šetření nejsou procesně způsobilým důkazem. Jak Formální sdělení, tak Souhrnná zpráva, obsahuje nejen skutková zjištění, ale zejména podrobné hodnocení orgánů Komise, včetně vypořádání námitek ČR. Všechny tyto dokumenty (obsažené ve správním spise) pak byly podkladem pro vydání Prováděcího rozhodnutí. Prováděcím rozhodnutím došlo ve smyslu čl. 52 nařízení č. 1306/2013 k realizaci finančních oprav.
61. Lze tak uzavřít, že žalovaný při vydání napadeného rozhodnutí vycházel z podkladů, které jednoznačně a finálně vyjadřují stanovisko Komise k dotacím poskytnutým společností skupiny Agrofert (SCHROM FARM). Z uvedeného rovněž vyplývá, že žalovaný při znalosti doručených dokumentů nemohl, navzdory jednoznačnému závěru Komise, opomenout její stanovisko, kterým by toliko rezignoval na svou povinnost ochrany veřejného rozpočtu z důvodu reálného rizika neproplacení poskytnutých prostředků z EZFRV. Námitky třetího žalobního bodu nejsou důvodné.
62. Soud se nemohl ztotožnit ani s námitkami uvedenými ve *čtvrtém žalobním bodu*, v němž žalobce tvrdí, že žalovaný pominul změnu skutkového stavu. Žalobce především apeluje na skutečnost, že v době vydání napadeného rozhodnutí Ing. B. již nebyl předsedou vlády.
63. Žalovaný v napadeném rozhodnutí na str. 11 mimo jiné uvádí, že „Z úplného výpisu údajů z obchodního rejstříku Žadatele vyplývá, že ke dni podání Žádosti o dotaci byla jediným společníkem Žadatele (stejně jako společností SCHROM FARMS spol. s r. o.) obchodní společnost AGROFERT. Žadatel tedy byl (a v současnosti stále je) součástí koncernu společnosti AGROFERT, jejímž jediným akcionářem byl až do 07. 02. 2014 Ing. A. B., který byl současně veden v obchodním rejstříku jako předseda představenstva této společnosti. Právní závěry Komise uvedené ve Formálním sdělení, resp. v Souhrnné zprávě, vztahující se ke společnosti SCHROM FARMS spol. s r. o. se proto uplatní analogicky i v případě Žadatele, a to v plném rozsahu. Na základě všeho výše uvedeného lze s přihlédnutím k právním závěrům Komise uvedeným ve Formálním sdělení, resp. v Souhrnné zprávě (a to v kontextu účinků Prováděcího rozhodnutí) jednoznačně uzavřít, že při poskytnutí dotace Žadateli na základě podané Žádosti o dotaci by došlo v důsledku existence střetu zájmů ve smyslu ust. § 4c) zákona o střetu zájmů k poskytnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

dotace v přímém rozporu s platnými a účinnými právními předpisy dle čl. 6 Nařízení č. 1303/2013 a zároveň tímto došlo k porušení kapitoly 4 písm. k) obecné části A Pravidel, která stanoví: „projekt musí být v souladu s příslušnou právní úpravou od data podání Žádosti o dotaci do konce lhůty vázanosti projektu na účel; C'. Finanční prostředky poskytnuté Žadateli na základě podané Žádosti o dotaci by tak byly (v případě jejich zahrnutí do platebního výkazu), ze strany orgánů EU považovány za neoprávněné, protože by došlo (stejně jako v případě dotace poskytnuté společnosti SCHROM FARMS spol. s r. o.) k jejich vyloučení z financování v rámci EZFRV. Fond by následně byl povinen přistoupit v souladu s ust. § 11a odst. 1 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) a Nařízením č. 1306/2013, resp. prováděcím nařízením Komise č. 809/2014, ke zpětnému vymožení poskytnuté dotace“.

64. Žalovaný tedy postavil své rozhodnutí na povinnosti žadatele uvedené (a žalovaným ocitované) v kapitole 4 písm. k) obecné části A Pravidel, že Projekt musí být v souladu s příslušnou právní úpravou od okamžiku podání žádosti. Žalobce podal žádost v době, kdy Ing. B. byl předsedou vlády ČR, konkrétně dne 9. 7. 2021. Ve funkci předsedy vlády byl Ing. B. v období od 6. 12. 2017 do 17. 12. 2021. Tuto skutečnost nemůže změnit to, že následně, po podání žádosti, byla jmenována vláda nová. Pravidla, respektive kapitola 4 písm. k) obecné části A, to zkrátka neumožňuje, neboť stanoví počátek souladu Projektu s příslušnou právní úpravou výslovně již od okamžiku podání žádosti. I když žalovaný mohl citaci Pravidel v napadeném rozhodnutí rozvést, nic to nemění na skutečnosti, že Pravidla vyžadují, aby žádost (což zahrnuje i způsobilého žadatele) byla v souladu s právní úpravou již od okamžiku jejího podání, což v projednávaném případě naplněno nebylo.
65. Soud dospěl k závěru, že výše citovaná úvaha žalovaného je dostatečně srozumitelná, soudem přezkoumatelná a nevzbuzuje pochybnosti o svém obsahu. Sama skutečnost, že žalovaný tuto úvahu neuvedl v relaci se vznesenou námitkou žalobce ohledně změn skutkového stavu, nečiní ji nepřezkoumatelnou ani nesrozumitelnou. Pokud by soud měl napadené rozhodnutí zrušit jen z důvodu, že žalovaný tuto úvahu neuvedl v souvislosti s uplatněnou námitkou, jednalo by se o přepjatý formalismus.
66. Podstatným soud shledává i skutečnost, že výše uvedené je rovněž v souladu s čl. 61 finančního nařízení, které střet zájmů vnímá širěji (viz jeho citace v bodu 42. tohoto rozsudku). Ostatně na tento článek i sama Pravidla odkazují [viz kapitola 4 písm. mm) obecné části Pravidel], neboť výslovně žadatelům ukládají zdržet se jednání, které by vedlo ke střetu zájmů podle uvedeného ustanovení. Čl. 61 finančního nařízení střet zájmů vnímá širěji, když jej neomezuje pouze na samotné přiznání dotace, ale na širší proces, vč. přípravy, kontroly atd. Výkladem čl. 61 finančního nařízení se podrobně zabýval zdejší soud např. v rozsudku ze dne 12. 4. 2021 č. j. 18 A 6/2020-224, a to se zřetelem k nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 4/17, přičemž mimo jiné dospěl k závěru, že „*právo EU a jeho úprava střetu zájmů (resp. ochrany finančních zájmů EU obecně) je rozhodná nejen pro přijetí (přísnější) národní úpravy střetu zájmů a přezkumu její ústavnosti, ale také pro výklad a aplikaci v praxi – při výkladu sporných ustanovení zákona o střetu zájmů je podle Ústavního soudu nutné vycházet z jejich eurokonformního výkladu (srov. též body 108 a 109 nálezu)*“. V podrobnostech soud odkazuje na uvedený rozsudek. Žalobcem zmiňovaná judikatura NSS, se kterou se soud v obecné rovině ztotožňuje, na znění kapitoly 4 písm. k) obecné části A Pravidel a čl. 61 finančního nařízení, nic nemění. Jestliže tedy orgány Komise měly za to, že Ing. B. byl v případě dotací poskytnutých podle zákona o SZIF ve střetu zájmů podle §4c zákona o střetu zájmů, je nutno při promítnutí tohoto závěru do rozhodovací činnosti žalovaného

zohlednit unijní právní úpravu, konkrétně finanční nařízení, zejména pak čl. 61 tohoto nařízení. Uvedené nařízení je závazným a přímo použitelným předpisem unijního práva. Podle čl. 3.2.2. „*Pokynů k zabránění střetu zájmů a jeho řešení podle finančního nařízení*“ se čl. 61 finančního nařízení vztahuje na jakýkoli krok učiněný kýmkoli, kdo je odpovědný za rozhodovací proces související s plněním rozpočtu EU a/nebo kdo tento proces může řídit a/nebo jej ovlivňovat. Podíl takové osoby však musí být dostatečně významný: musí mít určitou míru prostoru pro uvážení nebo kontrolu nad plněním rozpočtu (tj. pravomoc jednat nebo dávat pokyny těm, kdo jednají; poskytovat poradenství nebo stanoviska těm, kdo jednají). V následujících ustanoveních článku se uvádějí příklady osob na jakékoli úrovni podílejících se na plnění rozpočtu EU, a to včetně přípravy na tuto činnost, tudíž spadajících do oblasti působnosti článku 61, např. člen vlády, který má přímou nebo nepřímou pravomoc dávat pokyny nebo ovlivňovat orgán nebo útvar, jenž spravuje finanční prostředky EU (relevantní to je v případě, že existuje riziko, že tato pozice vyvolá konkrétní situace, při kterých by mohlo dojít ke střetu zájmů nebo které by jako střet zájmů mohly být vnímány). Jestliže tedy čl. 61 finančního nařízení vnímá střet zájmů širěji, když jej neomezuje pouze na samotné přiznání dotace, ale na širší proces, vč. přípravy atd. je právě toto širší pojetí střetu zájmů při rozhodování žalovaného nutno zohlednit, a to tím spíše, je-li napadené rozhodnutí vystavěno na ochraně veřejného rozpočtu.

67. Soud se ztotožňuje s žalovaným (viz citace části napadeného rozhodnutí v bodu 63. tohoto rozsudku), který neshledal žádné skutkové odlišnosti od případů, kterými se zabývaly orgány Komise ve Formálním sdělení, respektive v Souhrnné zprávě. Skutkový základ je zcela shodný. Jediným společníkem žalobce, stejně jako společnosti SCHROM FARMS, je společnost Agrofert. Tato společnost byla vložena do svěřenských fondů, které ovládá Ing. B., což bylo orgány Komise ve Formálním sdělení, respektive v Souhrnné zprávě, podrobně rozebráno. Žalobce v průběhu správního a soudního řízení nepředložil žádné důkazy, že by se tyto, pro posouzení rozhodné skutečnosti, jakkoli (ke dni podání žádosti) změnily. Soud nemá pochybnost, že Ing. B. měl tedy přímý zájem na úspěchu společností patřících do skupiny Agrofert. Ke dni podání žádosti žalobce byl současně Ing. B. předsedou vlády a podílel se na plnění rozpočtu EU v ČR. V této souvislosti soud odkazuje na části Formálního sdělení, respektive Souhrnné zprávy, zabývající se možnostmi vlády odvolat státního zaměstnance, dále zabývající se postavením Ing. B. jako člena Rady pro Evropské strukturální a investiční fondy a jeho vlivu na horizontální orgány, a konečně i na část zabývající se postavením Ing. B. jako osoby podílející se na plnění rozpočtu EU, včetně příkladu rozhodnutí, z nichž měla skupina Agrofert prospěch. Soud pro stručnost odkazuje na žalovaným citované pasáže Formálního sdělení, respektive Souhrnné zprávy, které jsou součástí napadeného rozhodnutí, jejich opakování neshledává přínosným.
68. K poukazu žalobce, že auditní orgány neshledaly žádnou nesrovnalost v dotacích, které byly společností ze skupiny Agrofert poskytnuty v období od 25. 5. 2017 do 5. 12. 2017, kdy Ing. B. nebyl členem vlády, soud uvádí, že žalobce opomíjí skutečnost, že napadené rozhodnutí je vystavěno na kapitole 4 písm. k) obecné části A Pravidel. Tímto ustanovením se orgány Komise vůbec nezabývaly, a právě toto ustanovení vyžaduje, aby Projekt byl v souladu s příslušnou právní úpravou již od data podání žádosti. Podle soudu, pokud Pravidla odkazují obecně na Projekt, rozumí se tím i způsobilý žadatel. Projekt bez způsobilého žadatele totiž ztrácí své opodstatnění (projekt nemůže existovat bez žadatele a žadatel o dotaci nemůže existovat bez projektu). Stejně tak žalobce opomíjí skutečnost, že podle nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 4/17 je nutné při výkladu předmětných ustanovení zákona o střetu zájmů vycházet mimo jiné i z obsahu a účelu finančního nařízení, zejména

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

pak s přihlédnutím k definici pojmu „*střet zájmů*“ obsažené v čl. 61 odst. 3 finančního nařízení. Právě toto ustanovení, jak soud již uvedl výše, střet zájmů vnímá širěji, když jej neomezuje pouze na samotné přiznání dotace, ale na širší proces, včetně přípravy, kontroly atd. Ostatně přílišnou úzkost výkladu čl. 61 finančního nařízení orgány Komise českým orgánům výslovně vytknuly ve Formálním sdělení, resp. v Souhrnné zprávě, a to za současného zdůraznění účelu uvedeného článku.

69. Soud tedy uzavírá, že znění kapitoly 4 písm. k) obecné části A Pravidel a účel čl. 61 finančního nařízení činí obavu žalovaného vyplývající z napadeného rozhodnutí, že i v projednávaném případě bude Komisi přistoupeno k uplatnění finanční opravy, a to ze stejných důvodů, jaké byly shledány ve Formálním sdělení, respektive v Souhrnné zprávě, odůvodněnou. Lze dodat rovněž, že i v okamžiku, kdy došlo k vypsání „*Pravidel, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova na období 2014–2020, pro 10. kolo příjmu žádostí*“, na jejichž základě žalobce podal předmětnou žádost, byl Ing. B. předsedou vlády. Tedy v době předsednictví vlády Ing. B. byla vytvořena pravidla, podle nich žalobce podal žádost o dotaci, přičemž tato pravidla byla vyhlášena ministrem zemědělství, tj. osobou, která byla do své funkce jmenována na návrh Ing. B.
70. Omezení existence střetu zájmů pouze na okamžik vydání rozhodnutí by popřelo podle soudu smysl celého institutu. Účelem tohoto institutu, respektive čl. 61 finančního nařízení, je (podle Souhrnné zprávy) vyloučit všechny případné situace střetu zájmů jakékoli osoby podílející se na plnění rozpočtu, a to včetně jeho přípravy. Bylo by zcela iracionální, aby jedinec, resp. žadatel, byl ve střetu zájmů v okamžiku vydání příslušných pravidel, podle kterých žádá o dotaci, dále v okamžiku podání žádosti o dotaci, ale v konečném důsledku by střet zájmu u tohoto jedince byl vyloučen, protože v okamžiku rozhodnutí správního orgánu již by nebyl veřejným funkcionářem. Takovýto výklad by umožňoval obcházení institutu střetu zájmů. Lze si totiž představit účelové rezignace veřejných funkcionářů po určité, časově omezenou dobu vztahující se k vydání rozhodnutí správních orgánů. Toto však není a ani nemohlo být cílem právní úpravy střetu zájmů podle § 61 finančního nařízení. Čtvrtý žalobní bod není důvodný.
71. V *pátém žalobním bodu* žalobce rozporuje závěry auditu. Soud zde znovu připomíná, že napadené rozhodnutí není založeno na prokázání střetu zájmu, ale na objektivním riziku, že ze strany Komise bude uplatněna finanční oprava, a tedy že dotace poskytnuté žalovaným nebudou následně Komisí proplaceny. Žalovaný závěry Komise vyslovené ve Formálním sdělení a v Souhrnné zprávě svým posouzením nemůže jakkoli zvrátit. Takovou pravomoc žalovaného nezakládá zákon o SZIF a rovněž ani jiný právní předpis. V této souvislosti soud zdůrazňuje, že připomínky, které byly ze strany ČR vůči závěrům orgánů Komise vzneseny a které napadaly použití § 4c zákona o střetu zájmů obdobným způsobem, jak je to činěno v podané žalobě, nebyly shledány orgány Komise důvodnými. Vypořádání připomínek žalovaného je pak součástí Formálního sdělení. Závěry Komise pak nemohou být překonány ani zdejším soudem.
72. Pro úplnost soud k aplikovatelnosti § 4c zákona o střetu zájmů na zemědělské dotace odkazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 24. 10. 2022 č. j. 18 A 27/2022-58 (body 37. a 38.), kde se k této otázce soud vyjádřil tak, že § 4c zákona o střetu zájmů odkazuje na právní předpis upravující rozpočtová pravidla a v poznámce pod čarou skutečně uvádí jen zákon o rozpočtových pravidlech. To ovšem neznamená, že by § 4c nedopadal i na zemědělské dotace, pročež uvedl důvody, které jej k tomuto závěru vedly.

73. Za dané situace soud nepovažoval za nutné pokládat Soudnímu dvoru předběžnou otázku, jak navrhoval žalovaný. Soud neshledal důvod k předložení předběžné otázky, která se předmětu řízení, jak byla žalovaným podána, nedotýká.
74. Závěrem soud uvádí, že při rozhodování zohlednil závěry, ke kterým dospěl NSS v rozsudcích ze dne 17. 4. 2024 č. j. 6 Afs 71/2023-87, a ze dne 18. 4. 2024 č. j. 7 Afs 96/2023-90, neboť i po přihlédnutí k odlišnosti jednotlivých případů (ve věcech, kterými se zabýval NSS, nebyla společnostem náležejícím do skupiny Agrofert poskytnuta dotace podle zákona o rozpočtových pravidlech, v projednávaném případě žalovaný postupoval podle zákona o SZIF) má soud za to, že v těchto rozsudcích byly řešeny otázky, které lze vztáhnout i na projednávanou věc.
75. Třetí senát Městského soudu v Praze dodává, že si je vědom skutečnosti, že dne 24. 6. 2024 rozhodl osmnáctý senát tohoto soudu ve skutkově obdobném případě tak, že napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení z důvodu nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2024 č. j. 18 A 12/2023-155), a že téhož dne rozhodl sedmnáctý senát tohoto soudu rovněž ve skutkově obdobném případě tak, že žalobu zamítl (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2024 č. j. 17 A 25/2023-140). V obou řízeních žalobce vznášel shodné námitky, jakými se soud zabýval i v nyní řešené věci. Třetí senát konstatuje, že se ztotožnil s posouzením, jakým věc posoudil sedmnáctý senát tohoto soudu, a tedy neshledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným z důvodů uvedených v rozsudku sp. zn. 18 A 12/2023. K odchýlení se od právního názoru osmnáctého senátu třetí senát uvádí následující:
76. Předně žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že podle platných účinných právních předpisů, tj. podle čl. 6 Nařízení č. 1303/2013 a kapitoly 4 písm. k) obecné části A Pravidel Projekt musí být v souladu s příslušnou právní úpravou od data podání Žádosti o dotaci do konce lhůty vázanosti projektu na účel.
77. Třetí senát považuje za podstatné, že z napadeného rozhodnutí je nanejvýš zřejmá, respektive explicitně vyjádřená, *obava* žalovaného, že ze strany Komise bude přistoupeno k uplatnění finanční opravy. Tato *obava* přitom pramení, jak bylo žalovaným taktéž výslovně uvedeno a obsáhle rozebráno (viz bod 63. tohoto rozsudku), ze skutečnosti, že k datu podání žádosti o dotaci byl Ing. B., nepřímý ovládající skupinu AGROFERT, předsedou vlády České republiky, a tedy byl podle závěrů Komise dán střet zájmů ve smyslu § 4c zákona o střetu zájmů, což činilo podanou žádost rozpornou s platnou a účinnou právní úpravou. Žalovaný jasně vyjádřil svůj právní názor, že Projekt musí být v souladu s příslušnou právní úpravou již od data podání žádosti, a vyplývá z toho, že poskytnutí dotace by bylo čistě z tohoto důvodu neoprávněné. Logickou návaznost úvah žalovaného lze schematicky shrnout takto: „Projekt musí být v souladu s příslušnou právní úpravou již od data podání žádosti – střet zájmu k datu podání žádosti – žádost v rozporu s právními předpisy – případné poskytnutí dotace neoprávněné – obava z finanční korekce ze strany Komise.“ Tyto úvahy žalovaný v napadeném rozhodnutí výslovně, jakkoli poněkud stroze, uvedl. I když si jistě lze představit rozsáhlejší odůvodnění, není soud toho přesvědčen, že by za žalovaného musel důvody, z nichž sestává jeho správní uvážení, precizovat, a že by tedy nebylo možné napadené rozhodnutí přezkoumat. Zároveň soud (vzhledem k uvedenému „řetězci“ úvah) pokládá *obavu* z vyloučení finančních prostředků, které by případně byly poskytnuty žadateli – žalobci, z financování v rámci EZFRV za podloženou, zcela racionální a přezkoumatelnou.

78. Důvod odchýlení se od závěrů rozsudku osmnáctého senátu vyplývá také z toho, že třetí senát vnímá uvedeným senátem změnu skutkového stavu jako neodpovídající čl. 61 finančního nařízení, neboť při výkladu ustanovení zákona o střetu zájmů, jak již bylo uvedeno výše (viz bod 68. tohoto rozsudku), je třeba učinit výklad v souladu s nálezem Ústavního soudu Pl. ÚS 4/17.
79. Dalším důvodem odchýlením se od rozsudku osmnáctého senátu je skutečnost, že jiná kladná rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu, kterými soud neprovedl v této věci dokazování (viz bod 33. tohoto rozsudku), nemohou zakládat nejistotu budoucího rozhodování či přístupu Komise k poskytování dotací. Lze dodat, že sama skutečnost, že v období od 25. 5. 2017 do 5. 12. 2017, kdy Ing. B. nebyl členem vlády a nebyla shledána Komisí nesrovnalost v dotacích, neznamena, že lze předjímat pochybnosti o rozhodování Komise do budoucna.
80. Na základě shora uvedeného tak Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
81. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému správnímu orgánu důvodně vynaložení náklady v řízení nevznikly. K požadavku žalovaného na náhradu nákladů řízení soud připomíná ustálenou judikaturu správních soudů, podle které náklady nepřevyšující náklady běžné úřední činnosti se žalovanému správnímu orgánu nepřiznávají (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 31. 3. 2015 č. j. 7 Afs 11/2014-47).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Praha 16. července 2024

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.